Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 16 oktober 2019*

”Begäran om förhandsavgörande – Direktiv 2003/96/EG – Beskattning av energiprodukter och elektricitet – Artikel 21.5 tredje stycket – Undantag för småproducenter av elektricitet under förutsättning att den elektricitet som framställs beskattas – Avsaknad, under en beviljad övergångsperiod, av en nationell skatt på slutkonsumtion av elektricitet – Artikel 14.1 a – Skyldighet att bevilja skattebefrielse för energiprodukter och elektricitet som används för att framställa elektricitet”

I mål C-270/18,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Conseil d’État (Högsta förvaltningsdomstolen, Frankrike) genom beslut av den 13 april 2018, som inkom till domstolen den 19 april 2018, i målet

UPM France SAS

mot

Premier ministre,

Ministre de l’Action et des Comptes publics,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden E. Regan (referent) samt domarna I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič och C. Lycourgos,

generaladvokat: E. Sharpston,

justitiesekreterare: enhetschefen D. Dittert,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 14 mars 2019,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– UPM France SAS, genom G. de Cordes, avocat,

– Frankrikes regering, genom D. Colas, E. de Moustier och A. Alidière, samtliga i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: franska.

– Spaniens regering, genom A. Rubio González och V. Ester Casas, båda i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom A. Armenia och C. Perrin, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 23 maj 2019 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 14.1 a och 21.5 tredje stycket i rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (EUT L 283, 2003, s. 51).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan UPM France SAS (nedan kallat UPM), å ena sidan, och Premier ministre (premiärministern, Frankrike) och ministre de l'Action et des Comptes publics (ministern för offentlig förvaltning och offentliga räkenskaper, Frankrike), å andra sidan, angående beskattning av naturgas som är avsedd för kombinerad produktion av värme och elektricitet.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

3 I skälen 2–5, 24 och 25 i direktiv 2003/96 anges följande:

”(2) Avsaknaden av gemenskapsbestämmelser om minimiskattesatser för elektricitet och andra energiprodukter än mineraloljor kan inverka negativt på den inre marknadens funktion.

(3) För att den inre marknaden skall fungera väl och för att målen i andra delar av gemenskapens politik skall uppnås krävs det att minimiskattenivåer fastställs på gemenskapsnivå för de flesta energiprodukter, inklusive elektricitet, naturgas och kol.

(4) Stora skillnader mellan medlemsstaternas energiskattenivåer skulle kunna visa sig motverka en väl fungerande inre marknad.

(5) Fastställandet av lämpliga minimiskattenivåer för gemenskapen kan göra det möjligt att minska nuvarande skillnader i de nationella skattenivåerna.

…

(24) Medlemsstaterna bör få tillstånd att tillämpa vissa andra skattebefrielser eller skattenedsättningar där detta inte motverkar en väl fungerande inre marknad och inte ger upphov till snedvridning av konkurrensen.

(25) I synnerhet bör kraftvärmeproduktion och, för att främja användningen av alternativa energikällor, förnybar energi kunna komma i fråga för förmånligare behandling.”

4 Det föreskrivs i artikel 1 i detta direktiv att medlemsstaterna ska beskatta energiprodukter och elektricitet i överensstämmelse med direktivet.

5 Artikel 14.1 a i direktivet har följande lydelse:

”Medlemsstaterna skall, utöver vad som följer av de allmänna bestämmelserna i [rådets direktiv 92/12/EEG av den 25 februari 1992 om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor (EGT L 76, 1992, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 2, s. 57)] och utan att det påverkar tillämpningen av andra gemenskapsbestämmelser, bevilja skattebefrielse för följande användningsområden, på villkor som medlemsstaterna skall fastställa i syfte att säkerställa en korrekt och lättfattlig tillämpning av sådana skattebefrielser och i syfte att förhindra varje form av skatteflykt, undandragande av skatt eller missbruk:

a) Energiprodukter och elektricitet som används för att framställa elektricitet och elektricitet som används för att upprätthålla möjligheten till elproduktion. Medlemsstaterna får dock av miljöpolitiska skäl beskatta dessa produkter utan att iaktta bestämmelserna om minimiskattenivåer i detta direktiv. I så fall skall beskattning av dessa produkter inte beaktas vid iakttagande av de minimiskattenivåer för elektricitet som fastställs i artikel 10.”

6 I artikel 15.1 c i direktivet föreskrivs följande:

”Utan att det påverkar tillämpningen av andra gemenskapsbestämmelser får medlemsstaterna under tillsyn av skattemyndigheterna tillämpa fullständig eller partiell skattebefrielse eller skattenedsättningar i följande fall:

…

c) Energiprodukter och elektricitet som används för kombinerad produktion av värme och elektricitet i kraftvärmeverk.”

7 Genom artikel 18 i direktiv 2003/96 införs särskilda övergångsbestämmelser för vissa medlemsstater. Vad beträffar Republiken Frankrike, föreskrivs i artikel 18.10 följande:

”Republiken Frankrike får tillämpa fullständig eller partiell skattebefrielse eller skattenedsättning på energiprodukter och elektricitet som används av staten, regionala och lokala myndigheter eller andra offentligrättsliga organ, när det gäller verksamhet eller transaktioner som de bedriver i egenskap av offentliga myndigheter fram till och med den 1 januari 2009.

Republiken Frankrike får tillämpa en övergångsperiod fram till och med den 1 januari 2009 för att anpassa sitt nuvarande system för elbeskattning till bestämmelserna i detta direktiv. Under denna period skall den totala genomsnittliga nivån för den gällande lokala elbeskattningen beaktas för att bedöma huruvida minimiskattesatserna i detta direktiv respekteras.”

8 Artikel 21 i direktivet har följande lydelse:

”1. Förutom de allmänna bestämmelser i vilka det fastställs när skattskyldigheten inträder och de betalningsbestämmelser som anges i direktiv [92/12], skall skatt på energiprodukter också tas ut när någon av de händelser inträffar som enligt artikel 2.3 medför skattskyldighet.

…

5. …

En enhet som producerar elektricitet för eget bruk anses som distributör. Trots vad som sägs i artikel 14.1 a får medlemsstaterna undanta sådana småproducenter av elektricitet, under förutsättning att de beskattar de energiprodukter som används för framställningen av elektriciteten.

…”

9 Det föreskrivs i artikel 28 i direktiv 2003/96 att medlemsstaterna ska tillämpa dess bestämmelser från och med den 1 januari 2004, med undantag av de bestämmelser som fastställs i artiklarna 16 och 18.1 i direktivet, vilka får tillämpas av medlemsstaterna från och med den 1 januari 2003.

Fransk rätt

10 I artikel 266 quinquies punkt 1 i code des douanes (tullagen), i den lydelse som var tillämplig från och med den 1 januari 2004 till och med den 31 december 2006, föreskrevs följande:

”En nationell konsumtionsskatt ska tas ut på naturgas … vid leverans till slutanvändaren.”

11 I artikel 266 quinquies punkt 3 i tullagen, i den lydelse som var tillämplig från och med den 1 januari 2006 till och med den 31 december 2006, föreskrevs följande:

”…

Leverans av gas ska också befrias från skatt om den är avsedd att användas:

…

c) som bränsle för elproduktion från och med den 1 januari 2006, med undantag av leveranser av gas som är avsedd att användas i de anläggningar som avses i artikel 266 quinquies A.”

12 Artikel 266 quinquies A i tullagen, i den lydelse som var tillämplig från och med den 1 januari 2006, hade följande lydelse:

”Leverans av naturgas och mineraloljor avsedda att användas i kraftvärmeverk för kombinerad produktion av värme och elektricitet eller av värme och mekanisk energi ska vara befriad från sådan nationell konsumtionsskatt som föreskrivs i artiklarna 265 och 266 quinquies under en period av fem år från det att anläggningen togs i drift. …

Detta undantag från skatteplikt gäller för anläggningar som tas i drift senast den 31 december 2007. …

…”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

13 För sin verksamhet avseende papperstillverkning driver UPM ett kraftvärmeverk för kombinerad produktion av värme och elektricitet, för vilket bolaget använder naturgas som bränsle.

14 Den som levererade naturgas till UPM mellan den 1 januari 2004 och den 1 april 2008 tog ut och verkställde betalningen av sådan nationell skatt på naturgaskonsumtion som föreskrivs i artikel 266 quinquies i tullagen.

15 UPM ansåg att den del av dessa leveranser som användes för att producera elektricitet borde ha befriats från skatt enligt artikel 14.1 a i direktiv 2003/96. Bolaget väckte därför talan vid Tribunal administratif de Cergy-Pontoise (Förvaltningsdomstolen i Cergy-Pontoise, Frankrike) och yrkade återbetalning av den skatt som tagits ut samt ersättning för den skada som det anser sig ha lidit på grund av Republiken Frankrikes försening med att införliva detta direktiv med fransk rätt.

16 Efter det att Tribunal administratif de Cergy-Pontoise (Förvaltningsdomstolen i Cergy-Pontoise), i dom av den 17 juli 2013, slagit fast att det delvis saknades anledning att döma i saken när det gällde de belopp som hade återbetalats för perioden den 1 januari 2007–31 mars 2008, ogillade nämnda domstol bolagets yrkanden i övrigt. I dom av den 15 mars 2016 ogillade Cour administrative d'appel de Versailles (Förvaltningsdomstolen i andra instans i Versailles, Frankrike) UPM:s överklagande, med motiveringen att den naturgas som bolaget hade använt sig av enbart omfattades av artikel 15 i nämnda direktiv, och inte av artikel 14 i samma direktiv, och att systemet för beskattningen av denna naturgas inte kunde delas upp beroende på om naturgasen var avsedd för värme- eller elproduktion.

17 Den 17 maj 2016 överklagade UPM den domen till den hänskjutande domstolen, Conseil d'État (Högsta förvaltningsdomstolen, Frankrike).

18 Den hänskjutande domstolen har påpekat att den grund som UPM har åberopat bygger på domen av den 7 mars 2018, Cristal Union (C-31/17, EU:C:2018:168), i vilken EU-domstolen slog fast att artikel 14.1 a i direktiv 2003/96 ska tolkas så, att den skyldighet att bevilja skattebefrielse som föreskrivs i denna bestämmelse är tillämplig på energiprodukter som används för att framställa elektricitet när dessa produkter används för kombinerad produktion av elektricitet och värme i den mening som avses i artikel 15.1 c i direktivet.

19 Den hänskjutande domstolen har emellertid angett att ministern för offentlig förvaltning och offentliga räkenskaper, som är motpart i det nationella målet, har hävdat att även om artikel 15 i direktiv 2003/96 inte är den enda bestämmelse som är tillämplig på den situation som UPM befinner sig i, är den beskattning som bolaget blivit föremål för förenlig med direktivets mål eftersom artikel 14.1 a i direktivet ska läsas mot bakgrund av artikel 21.5 tredje stycket i direktivet. Enligt nämnda minister följer det av den sistnämnda bestämmelsen att skattebefrielse för naturgas som används för att framställa elektricitet är underordnad beskattningen av den elektricitet som framställs, vilket inte är fallet i detta mål.

20 Den hänskjutande domstolen har påpekat att Republiken Frankrike, enligt artikel 18.10 andra stycket i direktiv 2003/96, fick tillämpa en övergångsperiod fram till och med den 1 januari 2009 för att anpassa sitt system för elbeskattning innan den harmoniserade punktskatten infördes. Det var emellertid först från och med ikraftträdandet av loi no 2010–1488 du 7 décembre 2010 portant nouvelle organisation du marché de l'électricité (lag nr 2010–1488 av den 7 december 2010 om omorganisering av elmarknaden (JORF av den 8 december 2010, s. 21467) som det infördes en nationell skatt på slutkonsumtion av elektricitet.

21 Republiken Frankrike föreskrev således ingen nationell beskattning av elektricitet under perioden 1 januari 2004–31 december 2006, vilken period är relevant i det nationella målet. Det var endast på elkonsumtionen som det togs ut en avgift till de allmännyttiga eltjänsterna samt lokala skatter, vilka grundade sig på elfakturans belopp utan skatt. De enheter som producerade elektricitet för eget bruk undantogs emellertid från skyldigheten att betala lokal skatt på elektricitet.

22 Enligt den hänskjutande domstolen bör det därmed fastställas huruvida det undantag från skattskyldighet som medlemsstaterna får medge småproducenter av elektricitet, enligt artikel 21.5 tredje stycket i direktiv 2003/96, kan följa, såsom ministern för offentlig förvaltning och offentliga räkenskaper har påstått, av en situation, såsom den som förelåg under perioden före den 1 januari 2011, under vilken Republiken Frankrike ännu inte hade infört den nationella skatten på slutkonsumtion av elektricitet och följaktligen inte heller någon befrielse från denna skatt för småproducenter. Det bör eventuellt även fastställas hur artikel 14.1 a i direktiv 2003/96 och artikel 21.5 tredje stycket i direktivet ska tillämpas gemensamt, i synnerhet för att få klarhet i huruvida de innebär en minimiskattenivå som följer av antingen beskattningen av den elektricitet som framställs med befrielse från skatt på den naturgas som används, eller en befrielse från skatt på produktionen av elektricitet, varvid medlemsstaten har en skyldighet att beskatta den naturgas som används.

23 Mot denna bakgrund beslutade Conseil d'État (Högsta förvaltningsdomstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Ska artikel 21.5 tredje stycket i direktiv 2003/96 tolkas så, att den skattebefrielse som medlemsstaterna ges möjlighet att föreskriva för småproducenter av elektricitet, under förutsättning att de beskattar de energiprodukter som används för att producera denna elektricitet, får tillämpas i en situation, såsom den [som är aktuell i det nationella målet] avseende perioden före den 1 januari 2011, under vilken [Republiken] Frankrike, såsom direktivet tillät, ännu inte hade infört den nationella skatten på slutkonsumtion av elektricitet och följaktligen inte heller någon befrielse från denna skatt för småproducenter?

2) För det fall fråga 1 besvaras jakande, hur ska artiklarna 14.1 a och 21.5 tredje stycket i direktiv 2003/96 gemensamt tillämpas på de småproducenter som konsumerar den elektricitet som de producerar för deras verksamhets behov? I synnerhet, innebär dessa bestämmelser en minimiskattenivå som följer av antingen beskattningen av den elektricitet som framställs med befrielse från skatt på den naturgas som används, eller en befrielse från skatt på produktionen av elektricitet, varvid medlemsstaten har en skyldighet att beskatta den naturgas som används?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Huruvida begäran om förhandsavgörande kan tas upp till prövning

24 Den franska regeringen har bestritt att begäran om förhandsavgörande kan tas upp till prövning, eftersom svaret på de frågor som har ställts faktiskt inte behövs för att kunna avgöra det nationella målet.

25 Enligt denna regering kunde Republiken Frankrike, under den övergångsperiod som denna medlemsstat omfattades av för att anpassa sitt system för elbeskattning enligt artikel 18.10 i direktiv 2003/96, bibehålla sitt nationella system för elbeskattning, under förutsättning att regeringen respekterade minimiskattesatserna i direktivet.

26 EU-domstolen erinrar härvidlag om att det uteslutande ankommer på den nationella domstolen, vid vilken målet anhängiggjorts och vilken har ansvaret för det rättsliga avgörandet, att mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i målet bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att döma i saken som relevansen av de frågor som ställs till EU-domstolen. EU-domstolen är följaktligen i princip skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som ställts avser tolkningen av en unionsregel (dom av den 10 december 2018, Wightman m.fl., C-621/18, EU:C:2018:999, punkt 26 och där angiven rättspraxis).

27 Av detta följer att frågor som rör unionsrätten presumeras vara relevanta. En tolknings- eller giltighetsfråga från en nationell domstol kan bara avvisas då det är uppenbart att den begärda tolkningen av en unionsregel inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet, då frågorna är hypotetiska eller då EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den (dom av den 10 december 2018, Wightman m.fl., C-621/18, EU:C:2018:999, punkt 27 och där angiven rättspraxis).

28 Det ska erinras om att den hänskjutande domstolen i förevarande fall ska pröva ett överklagande av ett avgörande genom vilket UPM:s yrkande om återbetalning av den nationella skatt på naturgaskonsumtion som föreskrivs i artikel 266 quinquies i tullagen hade ogillats. Bolaget anser att den del av naturgasen som användes för att producera elektricitet borde ha befriats från denna skatt enligt artikel 14.1 a i direktiv 2003/96.

29 Det är mot denna bakgrund inte uppenbart att tolkningsfrågorna saknar relevans, eftersom de avser tolkningen av unionsbestämmelser i samband med ett mål som är anhängigt vid den hänskjutande domstolen.

30 Det är härvidlag utan betydelse att Republiken Frankrike, enligt artikel 18.10 i direktiv 2003/96, har omfattats av en övergångsperiod för att anpassa sitt system för elbeskattning till bestämmelserna i direktivet, eftersom sådana bedömningar avser hur de frågor som har ställts ska besvaras i sak och inte huruvida frågorna kan tas upp till prövning.

31 Tolkningsfrågorna kan följaktligen tas upp till prövning.

Den första frågan

32 Den hänskjutande domstolen har ställt sin första fråga för att få klarhet i huruvida artikel 21.5 tredje stycket andra meningen i direktiv 2003/96 ska tolkas på så sätt att den skattebefrielse som föreskrivs i nämnda bestämmelse för småproducenter av elektricitet – under förutsättning, med avvikelse från artikel 14.1 a i detta direktiv, att de energiprodukter som används för att producera denna elektricitet beskattas – fick tillämpas av Republiken Frankrike under den övergångsperiod som medlemsstaten enligt artikel 18.10 andra stycket i nämnda direktiv medgavs fram till och med den 1 januari 2009, under vilken period denna medlemsstat inte införde det system för elbeskattning som föreskrivs i samma direktiv.

33 Det framgår av de handlingar som har ingetts till EU-domstolen att UPM, mellan den 1 januari 2004 och den 1 april 2008, omfattades av den nationella skatten på naturgasproduktion för den naturgas som bolaget använde för att framställa elektricitet. Det är även utrett att den på så sätt framställda elektriciteten användes för bolagets egna bruk och därför inte omfattades av några lokala skatter på elektricitet.

34 Den franska regeringen har påstått att när den elektricitet som framställts faktiskt har befriats från skatt, ska de energiprodukter som varit avsedda för framställningen av denna elektricitet beskattas. Direktiv 2003/96 innebär nämligen i sig en minimiskattenivå som följer antingen av beskattningen av den elektricitet som framställs med befrielse från skatt på de energiprodukter som används för att framställa denna elektricitet, eller av minimibeskattningen av de energiprodukter som används för att framställa elektriciteten när den elektricitet som framställs är befriad från skatt.

35 Det är i detta sammanhang som den hänskjutande domstolen önskar få klarhet i huruvida det är förenligt med artikel 21.5 tredje stycket andra meningen i direktiv 2003/96 att den naturgas som UPM använder för att framställa elektricitet beskattas, medan Republiken Frankrike inte hade infört den nationella skatten på slutkonsumtion av elektricitet, som avses i punkt 20 ovan, och följaktligen inte heller någon befrielse från denna skatt för småproducenter.

36 Det ska erinras om att det i direktiv 2003/96 föreskrivs att det ska införas en harmoniserad beskattning av energiprodukter och elektricitet.

37 Det följer härvidlag av de syften som eftersträvas med direktivet att det däri föreskrivs ett system för harmoniserad beskattning av energiprodukter och elektricitet. Såsom framgår av skälen 2–5 och 24 i direktivet syftar detta bland annat till att främja en väl fungerande inre marknad för energi, i synnerhet genom att undvika snedvridning av konkurrensen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 mars 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, punkt 29, och dom av den 27 juni 2018, Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, punkt 34).

38 I detta syfte har unionslagstiftaren, när det gäller just elektricitet, vilket framgår bland annat på sidan 5 i redogörelsen för skälen till förslaget till rådets direktiv om en omstrukturering av gemenskapens regelverk för beskattning av energiprodukter (EGT C 139, 1997, s. 14), valt att i enlighet med artikel 1 i direktiv 2003/96 ålägga medlemsstaterna att beskatta den elektricitet som levereras, och att som en följd av detta från skatteplikt undanta de energiprodukter som används för att framställa denna elektricitet, i syfte att undvika en dubbelbeskattning av elektricitet (dom av den 7 mars 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, punkt 30, och dom av den 27 juni 2018, Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, punkt 35).

39 Det föreskrivs således i artikel 14.1 a första meningen i direktiv 2003/96 att medlemsstaterna är skyldiga att bevilja skattebefrielse för energiprodukter och elektricitet som bland annat används för att framställa elektricitet. Enligt artikel 21.5 första stycket i direktivet ska den elektricitet och den naturgas som används för att framställa elektricitet då vara skattepliktiga när distributören eller återförsäljaren levererar dem.

40 I artikel 21.5 tredje stycket andra meningen i nämnda direktiv föreskrivs emellertid ett undantag från dessa bestämmelser till förmån för småproducenter. Medlemsstaterna får nämligen undanta den elektricitet som dessa småproducenter framställer från skatteplikt, under förutsättning att de beskattar de energiprodukter som används för framställningen av elektriciteten.

41 När det i denna artikel 21.5 tredje stycket andra meningen anges att medlemsstaterna har möjlighet att bevilja skattebefrielse för den elektricitet som småproducenter producerar och konsumerar för eget bruk, på villkor att medlemsstaterna beskattar de energiprodukter som har använts för att framställa denna elektricitet, så är detta således ett undantag från nämnda princip om output-beskattning av elektricitet (dom av den 27 juni 2018, Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, punkt 36).

42 Domstolen har tidigare slagit fast, i punkt 37 i domen av den 27 juni 2018, Turbogás (C-90/17, EU:C:2018:498), att bestämmelsen om småproducenter i nämnda artikel 21.5 tredje stycket andra meningen endast avser reglerna för tillämpningen av det genom direktiv 2003/96 införda systemet för harmoniserad beskattning på elektricitet, för att undvika bland annat de administrativa kostnader som beskattningen medför i denna speciella situation.

43 Den beskattning av naturgas som är aktuell i det nationella målet kan emellertid inte anses följa av det undantag från beskattning för småproducenter som föreskrivs i artikel 21.5 tredje stycket andra meningen i detta direktiv. Republiken Frankrike hade i själva verket inte infört det system för elbeskattning från vilket denna bestämmelse medger undantag.

44 Enligt artikel 18.10 andra stycket i direktiv 2003/96 fick Republiken Frankrike nämligen tillämpa en övergångsperiod fram till och med den 1 januari 2009 för att anpassa sitt system för elbeskattning till bestämmelserna i direktivet.

45 Den enda skyldighet som åvilade Republiken Frankrike fram till detta datum – bland de regler för beskattning av elektricitet som föreskrivs i unionsrätten – utgjordes således av den att iaktta minimiskattenivåerna enligt direktiv 2003/96 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 juli 2018, Messer France, C-103/17, EU:C:2018:587, punkt 23).

46 Republiken Frankrike var således fri att bibehålla det system för elbeskattning som landet hade infört innan direktiv 2003/96 trädde i kraft.

47 Domstolen har tidigare konstaterat, i punkt 31 i domen av den 25 juli 2018, Messer France (C-103/17, EU:C:2018:587), att Republiken Frankrike, för den aktuella perioden, inte hade ändrat sitt system för elbeskattning för att införa en sådan punktskatt. Det framgår av de handlingar som har ingetts till

domstolen att nämnda skatt hade införts genom den ovan i punkt 20 nämnda lagen nr 2010–1488 av den 7 december 2010 om omorganisering av elmarknaden, vilken innebar införande av en nationell skatt på slutkonsumtion av elektricitet.

48 Såsom domstolen har erinrat om i punkt 42 ovan utgör artikel 21.5 tredje stycket andra meningen i direktiv 2003/96 endast en regel för tillämpningen av systemet för harmoniserad beskattning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 juni 2018, Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, punkt 37). I förevarande fall kan Republiken Frankrike följaktligen inte göra gällande en regel för tillämpningen av ett system som inte hade införts vid tidpunkten för omständigheterna i det nationella målet.

49 Vad beträffar den franska regeringens argument om övergångsbestämmelserna i artikel 18.10 andra stycket i direktiv 2003/96, ska det erinras om att dessa övergångsbestämmelser ska tolkas restriktivt (se, analogt, dom av den 7 december 2006, Eurodental, C-240/05, EU:C:2006:763, punkt 54, och dom av den 27 februari 2019, Grekland/kommissionen, C-670/17 P, EU:C:2019:145, punkt 52). Det framgår av lydelsen av denna bestämmelse att den övergångsperiod som däri föreskrivs endast avser möjligheten för Republiken Frankrike att anpassa sitt system för elbeskattning och inte sitt system för beskattning av energiprodukter som används för att framställa elektricitet.

50 Att artikel 18.10 andra stycket i direktiv 2003/96 ska läsas på detta sätt bekräftas av den omständigheten att unionslagstiftaren uttryckligen har åsyftat sådana produkter inom ramen för övergångsbestämmelsen i det första stycket i denna artikel 18.10, i vilken det anges att Republiken Frankrike får tillämpa fullständig eller partiell skattebefrielse eller skattenedsättning på dessa energiprodukter och elektricitet som används av staten, regionala och lokala myndigheter eller andra offentligrättsliga organ.

51 De bestämmelser i direktiv 2003/96 som rör skattebefrielse för energiprodukter som används för att framställa elektricitet var följaktligen fullständigt tillämpliga på Republiken Frankrike under den övergångsperiod som avses i artikel 18.10 andra stycket i direktivet.

52 Såsom domstolen tidigare har påpekat har unionslagstiftaren, när denna har haft för avsikt att tillåta medlemsstaterna att avvika från de tvingande bestämmelser om skattebefrielse som införts genom direktiv 2003/96, uttryckligen föreskrivit så i artikel 14.1 a andra meningen i direktivet, enligt vilken medlemsstaterna av miljöpolitiska skäl får beskatta energiprodukter som används för att framställa elektricitet, och i artikel 21.5 tredje stycket andra meningen i direktivet, enligt vilken medlemsstater som beviljar skattebefrielse för elektricitet som framställs av småproducenter av elektricitet ska beskatta de energiprodukter som används för att framställa denna elektricitet (dom av den 7 mars 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, punkt 27).

53 Det framgår således av systematiken i direktiv 2003/96 att den i artikel 14.1 a första meningen i direktivet föreskrivna skyldigheten att bevilja skattebefrielse för energiprodukter som används för att framställa elektricitet, med undantag för dessa två specialfall, är ovillkorligen tvingande för medlemsstaterna (dom av den 7 mars 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, punkt 28).

54 Av det ovan anförda följer att den första frågan ska besvaras enligt följande. Artikel 21.5 tredje stycket andra meningen i direktiv 2003/96 ska tolkas på så sätt att den skattebefrielse som föreskrivs i nämnda bestämmelse för småproducenter av elektricitet – under förutsättning, med avvikelse från artikel 14.1 a i detta direktiv, att de energiprodukter som används för att producera denna elektricitet beskattas – inte fick tillämpas av Republiken Frankrike under den övergångsperiod som medlemsstaten enligt artikel 18.10 andra stycket i nämnda direktiv medgavs fram till och med den 1 januari 2009, under vilken period denna medlemsstat inte införde det system för elbeskattning som föreskrivs i samma direktiv.

Den andra frågan

55 Med hänsyn till svaret på den första frågan saknas anledning att besvara den andra frågan.

Rättegångskostnader

56 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

Artikel 21.5 tredje stycket andra meningen i rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet ska tolkas på så sätt att den skattebefrielse som föreskrivs i nämnda bestämmelse för småproducenter av elektricitet – under förutsättning, med avvikelse från artikel 14.1 a i detta direktiv, att de energiprodukter som används för att producera denna elektricitet beskattas – inte fick tillämpas av Republiken Frankrike under den övergångsperiod som medlemsstaten enligt artikel 18.10 andra stycket i nämnda direktiv medgavs fram till och med den 1 januari 2009, under vilken period denna medlemsstat inte införde det system för elbeskattning som föreskrivs i samma direktiv.